

**Commentariorum ac disputationum, in tertiam partem divi
Thomae tomi quinque**

Priorum vigintisex Quaestionum eius Partis expositionem complectens

Suárez, Francisco

[Köln], 1617

Articulus II. vtrum Christus habuerit scientiam, quam habent beati vel
comprehensores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93775](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93775)

habitus, ergo. Cōfirmatur, nam hac ratione in quo-
eunque Sācto est aliqua virtus intellectualis infusa,
curgitur non erit in Christo? Nulla sanē est dubi-
tandi ratio, neq; aliquid inuenio, quod contra has
veritates obijciat, quod responsione dignura sit;
quamquam Palud. in 3. d. 13. q. 2. multa in utrāque
partem obijciat. An verò hic habitus sit vnus vel
multiplex, in sequentibus disputabitur.

ARTICVLVS II.

*Virum Christum habuerit scientiam, quam habent
beati vel comprehensores.*

Ad quartum sic proceditur. Videtur, quod in
Christo non fuerit scientia beatorum vel com-
prehensorum. Scientia enim beatorum est per par-
ticipationem diuini luminis: secundum illud. Psalm. 35. In
lumine tuo videbimus lumen. Sed Christus non habuit lumen
diuinum, tanquam participatum, sed ipsam diuinitatem in
se habuit, substantialiter manentem: secundum illud Colos.
2. In Christo inhabitat omnis plenitudo diuinitatis corpora-
liter. Ergo in Christo non fuit scientia beatorum.

2. Præterea, scientia beatorum eos beatos facit, secun-
dum illud 1o. ad 17. Hæc est vita æterna, vt cognoscant te, so-
lum verum Deum, & quem misisti Iesum Christum. Sed ho-
mo ille fuit beatus ex hoc ipso, quod fuit Deo vnitus in persona:
secundum illud Psalm. 64. Beatus, quem elegisti & as-
sumpsisti. Non ergo oportet ponere in ipso scientiam beato-
rum.

3. Præterea, scientia duplex homini competit, vna se-
cundum suam naturam, alia supra naturam. Scientia au-
tem beatorum, que in diuina visione consistit, non est se-
cundum naturam hominis, sed supra eius naturam. In Christo
autem fuit alia supernaturalis scientia multo altior, scilicet,
scientia diuina. Non ergo oportuit in Christo esse scientiam
beatorum.

Sed contra, scientia beatorum in Dei cognitione consistit.
Sed ipse plenè cognouit Deum, etiam secundum quod homo:
secundum illud 1o. ad 8. Scio eum, & sermonem eius seruo. Ergo
in Christo fuit scientia beatorum.

Respondeo dicendum, quod illud, quod est in potentia, re-
ducitur in actum per id, quod est actus: oportet enim esse cali-
dum id, per quod alia calefiunt. Homo autem est in potentia ad
scientiam beatorum, que in Dei visione consistit, & ad eam
ordinatur, sicut ad finem: est enim creatura rationalis capax
illius beate cognitionis, in quantum est ad imaginem Dei. Ad
hunc autem finem beatitudinis homines reducantur per
Christi humanitatem, secundum illud Hebræorum 2. Dece-
bat eum, propter quem omnia, & per quem omnia, qui mul-
tos filios in gloriam adduxerat, autorem salutis eorum per
passionem consummari. Et idè oportuit, quod cognitio
beata in Dei visione consistens, excellentissime Christo homi-
ni conueniret: quia semper causam oportet esse potiori cau-
sato.

Ad primum ergo dicendum, quod diuinitas vnita est hu-
manitati Christi secundum personam, non secundum essen-
tiam vel naturam, sed cum vnitate persone remanet distinctio
naturarum. Et ideo anima Christi, que est pars humana na-
tura, per aliquod lumen participationis à natura diuina, per-
fecta est ad scientiam beatam, qua Deus per essentiam vi-
detur.

Ad secundum dicendum, quod ex ipsa vnione homo ille est
beatus beatitudine increata, sicut ex vnione est Deus. Sed præ-
ter beatitudinem increatam oportuit in natura humana Chri-
sti esse quandam beatitudinem creatam, per quam anima ei-
us in ultimo fine humana natura constitueretur.

Ad tertium dicendum, quod visio, seu scientia beata, est
quodammodo supra naturam animæ rationalis, in quan-

A tum, scilicet, propria virtute ad eam peruenire non potest. A-
lio verò modo est secundum naturam ipsius, in quantum, sci-
licet, secundum naturam suam est capax eius, prout, scilicet,
est ad imaginem Dei facta, vt supra dictum est*. Sed scientia
increata, est omnibus modis supra naturam animæ hu-
manæ.

In corp. art.

COMMENTARIVS.

Affirmat D. Thomas, & probat, quia Christus est
alijs beatitudinis causa, multò ergo magis eam
habuit. Quæ ratio, est moralis demonstratio, non
metaphysica: & ideo difficultas, quam Caietanus
mouet, necessaria non est, quamvis quæ occasione
illius dicit, & quæ notat in solutione ad tertium, vti-
cia sint, omnia tamen clara.

ARTICVLVS III.

*Virum Christum habuerit scientiam inditam vel in-
fusam.*

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quod in
Christo non sit alia scientia indita, vel infu-
sa, præter scientiam beatam. Omnis enim a-
lia scientia comparatur ad scientiam bea-
tam, sicut imperfectum ad perfectum. Sed
presente cognitione perfecta, excluditur cognitio imperfecta,
sicut manifesta visio faciei excludit enigmaticam visionem fi-
dei, vt patet 1. Corinth. 13. Cum igitur in Christo fuerit scien-
tia beata (vt dictum est*) videtur, quod non potuerit in eo in-
esse alia scientia indita.

66.

Infr. q. 12. a.

1. cor. 13. d.

14. 1. 1. q. 5.

Et ver. q. 10.

a. 2. c. fin. &

a. 3. c. opus.

9. c. 223. &

op. 2. q. 81.

Art. præc.

2. Præterea, imperfectior modus cognitionis disponit ad
perfectiorem, sicut opinio, que est per syllogismum dialecticū,
disponit ad scientiam, que est per syllogismum demonstrati-
uum. Habita autem perfectione, non est ulterius necessaria di-
spositio; sicut habito termino, non est necessarius motus. Cum
ergo cognitio quacunque alia crata comparatur ad cognitio-
nem beatam, sicut imperfectum ad perfectum, & sicut dispositio
ad terminum, videtur, quod cum Christus habuerit cogniti-
onem beatam, quod non fuit ei necessarium, habere aliam
cognitionem.

3. Præterea, Sicut materia corporalis est in potentia ad
formam sensibilem, ita intellectus possibilis, est in potentia ad
formam intelligibilem. Sed materia corporalis non potest si-
mul recipere duas formas sensibiles, vnā perfectiorem, &
aliā minus perfectam: ergo neque anima potest simul recipere
duplicem scientiam, vnā perfectiorem, & aliā minus
perfectam: & sic idem, quod prius.

Sed contra est, quod dicitur Coloss. 2. quod in Christo sunt
omnes thesauri sapientie & scientie absconditi.

Respondeo dicendum, quod, sicut dictum est*, decebat, Ar. 1. huius
vt natura humana assumpta à Verbo Dei, imperfecta non es-
set. Omne autem, quod est in potentia, est imperfectum, nisi re-
ducatur ad actum. Intellectus autem possibilis humanus est in
potentia ad omnia intelligibilia. Reducitur autem in actum
per species intelligibiles, que sunt quadam forme completiue
ipsius, vt patet ex his, que dicuntur in tercio de Anima*. Et id-
eo oportet in Christo ponere scientiam inditam, in quantum
per Verbum Dei, anima Christi sibi personaliter vnita, impres-
sa sunt species intelligibiles ad omnia, ad que intellectus possi-
bilis est in potentia. Sicut etiam per Verbum Dei impressæ
sunt species intelligibiles menti angelicæ in principio creatio-
nis: vt patet per Augustinū* 2. super Genes. ad lita-
ram. Et ideo, sicut in Angelis, secundum eundem Augusti-
nū*, ponitur duplex cognitio (vna scilicet, maritima, per
quam cognoscunt res in Verbo: & alia vespertina, per quam
cognoscunt res in propria natura per species sibi inditas) ita

Ar. 1. huius

quæst.

Lib. 3. d. 12.

38 tom. 2.

Lib. 2. c. 8.

tom. 3.

L. 11. de ci-

uit. Dei c. 7.

d. medio. 10.

5. Et l. 4. su-

per Gen. c. 2.

24 tom. 3.